

vi gik bort fra i 1903, var ensidig, idet den holdt sig til Boniteringen alene, medens vi i Virkeligheden ogsaa maatte have Beliggenheden med for at faa den rette Værdi frem. Ejendomsskylden af 1903 faar Beliggenheden med, men den tager tillige Bygningerne med. Lad mig her indskyde den Bemærkning, at de, der særlig følger den georgeistiske Lære, i den Form i alt Fald, hvori den væsentlig doceres her i Landet, maa efter min Formening være vel tilfredse. Jeg ved godt, de ikke har været det, det skal jeg imidlertid ikke opholde mig ved i Øjeblikket.

Hvorvidt Ejendomsskyldprincippet, som indførtes i 1903, kan have Fejl, skal jeg senere vende tilbage til. Det var en Værdibeskatning, ganske vist en Værdibeskatning, som medtog Ting, som man egentlig ikke ønskede at tage med, og som man ikke burde have taget med, men det laa alligevel Værdiprincippet langt nærmere end det gamle ensidige Boniteringssystem, vi havde før 1903.

Der var ikke gaet ret lang Tid efter 1903, før det blev moderne fra visse Sider, endogsaa fra Folk, der havde været med til at gennemføre disse Skattelove, at angribe dem som uretfærdige. Hvad den egentlige Anledning var til denne Kovending, skal jeg ikke opholde mig ved, og jeg ved det i øvrigt heller ikke, men man begyndte at angribe Skatterne paa et Grundlag, som i Virkeligheden ikke havde synderligt med Retfærdigheden at gøre. Det blev nævnt her i Gaar, jeg tror af to af de ærede Talere, at man søgte at rette paa Ejendomsskylden af 1903 ved at give Fradrag paa Bygningerne, fordi man havde indset, at Princippet var uheldigt. Men det var slet ikke Grunden. Fradragene var paa Forhaand ansete som nødvendige, fordi det var vitterligt for alle og enhver, at netop disse Forbedringsværdier ganske særlig vilde falde paa de smaa Ejendomme. Fradragene i 1903 blev derfor fastsat med velberaad Hu; man var klar over, at hvis Forbedringerne blev vurderet sammen med Jorden, vilde der blive begaaet en Uretfærdighed. Ærede Medlemmer vil maaske huske, at i første Omgang blev der fradraget 2 000 Kr. for alle Ejendomme under 8 000 Kr.s Værdi og dernæst 1 000 Kr. for alle Ejendomme mellem 8 000 og 12 000 Kr.s Værdi, og først derefter indtraadte den fulde Ejendomsskyld.

Nu beder jeg ærede Medlemmer betænke, hvad det var for et Arbejde, der blev lavet, og det kan jeg gøre saa meget bedre, som jeg ikke den Gang var Medlem af Tinget, og derfor ikke kan tillægge mig

Æren derfor. Man var i Færd med at omlægge hele Landets Grundbeskatningssystem fra den aarhundredgamle Vurdering efter Hartkornsprincippet over til en Værdiansættelse, for hvis Bedømmelse man i Virkeligheden ikke havde det fjerneste Grundlag, før man fik foretaget de første Vurderinger. Man havde kun ganske enkelte salgsstatistiske Oplysninger at rette sig efter. Naar man da tænker, hvad det vil sige at foretage dette Arbejde uden at have en omfattende Vurdering, endogsaa uden Vurderinger af et blot nogenlunde nævneværdigt Antal Ejendomme, saa synes jeg egentlig, man maa indrømme — jeg for mit Vedkommende gør det fuldt ud —, at det var et fortræffeligt Arbejde, der blev gjort i 1903, et fortræffeligt Arbejde, som ganske sikkert havde Skavanker, som alt menneskeligt Arbejde har. Dem, der i dette Øjeblik tænker sig Muligheden af at gennemføre en anden Vurdering, beder jeg være forvissede om, at hvis det lykkes dem at faa dette gjort — hvad jeg ikke tror — paa den Maade, der er foreslaaet her i Lovforslaget, vil der i de kommende Aaringer ogsaa for dem blive Anledning til at bede om nogen Overbærenhed med de Fejl, de uvægerligt kommer til at begaa. Vurderingen i 1903 var i det hele og store velbegrundet, og den blev ogsaa i det hele og store vel gennemført. Da man havde set den første Vurdering, var man klar over, at Afdragene ikke dækkede fuldt ud det, som det var Meningen at dække. Men jeg spørger endnu en Gang: Hvem vil egentlig være saa bagklog nu at hævde, at han havde set paa Forhaand, at saadan vilde det blive? Det var der i Virkeligheden ingen, der saa, man havde intet Grundlag at gaa ud fra, derfor saa man først senere, efter den første og anden Vurdering, at der var visse Skavanker ved Vurderingen. Det viste sig dog, at det ikke, saaledes som man har hævdet i Agitationen, var de smaa Ejendomme, der kom til at lide Uret, det var de noget større. Skal jeg karakterisere Skavankerne i Almindelighed, laa de deri, at Ejendommene mellem 10 og 20 000 Kr. i Vurderingssum gennemgaaende blev for haardt beskattet efter Vurderingerne af 1903 og 1909, ja for Resten i Kraft af hele Princippet. Det vil altsaa sige, at de Fradrag, jeg har nævnt, som blev fastsat i 1903, ikke rakte tilstrækkelig højt op, ikke kom til at virke med nogen nævneværdig Kraft mellem 8 000 og 12 000 Kr., hvor der kun blev fradraget 1 000 Kr., og endnu mindre højere op. Naar man tænker paa Fradragene paa 2 000 Kr. for Ejendomme paa indtil 8 000 Kr.s Værdi og paa 1 000 Kr. for Ejendomme mellem